

ко, което гарантира моментното им оцеляване, но моментно от такъв характер, че ако се пропусне, ако не се улови и задържи то може да коства изобщо съществуването на циганите като етническа общност в етническата картина на съответната страна или на съответната историческа епоха.

Както е видно, в панорамата на високоценените качества на циганския лидер призови места заемат не онези умения, способности и поведенски актове, които са одухотворени от стратегическа принципност и устойчивост, а най-вече тези, които са преплетени с моментността, с динамичността и променчивостта, които спомагат да мобилна и пластична линия на поведение и действия в променящите се реалности, взети обаче предимно откъм тяхната всекидневна витална значимост за ромите като физически лица и етническа общност.

Портретът на циганския лидер няма да бъде достатъчно пълен и правдив, ако на шесто място не се открие в него и **самоизяждането в удовлетворяването на лидерската страст**. Става дума за един изключително интересен феномен сред циганите, който показва как голямата амбиция за налагане на своя (личен или корпоративен) интерес провокира дискредитация, деформация и дори самоунищожение. На изследователя прави впечатление, че ромските общественно-политически сдружения, движения, съюзи и т. н. са нетрайни, бързо появяващи се и бързо разпадащи се. Един странен факт в общественно-политическия живот у нас като цяло, който обаче се дължи не само на обективни условия, фактори и причини, но и на наличието на един специфичен дух в циганина, свързан навярно с борбата за моментното оцеляване.

Известно е, че всеки ромски лидер се стреми да овладее и да води повече хора, да разпростре влиянието си сред повече от "събратята си", във връзка с което трудно понася лица и институции (движения, съюзи, сдружения и др.), които претендират да маркират и да контролират неговите действия. В същото време ромският лидер изисква максимална приобщеност към неговата линия на поведение, към неговите идеи и дела, и пълна подчиненост на тях. А това, както се подразбира, формира една особена конкурентност, които противопоставя ромските лидери един на друг, отслабва ги и съкращава времето на тяхната персонална изява като таки-